

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/162/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121355811
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:6121355811.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne: 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava - Staré Mesta, IČO: 31 340 890, právne zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232471, proti žalovanému: C. M., L.. XX.X.XXXX, G. XXX, G., o zaplatenie 18.617,31 eur s prísil, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 8.350,54 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 14.10.2021 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyňi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Dňa 21.05.2021 žalobkyňa podala na Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na konanie podľa zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Zákon o upomínacom konaní“ a „upomínací súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým žiadala, aby upomínací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 18.581,31 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.581,31 eur od 23.08.2019 do zaplatenia, úrokmi z omeškania v kapitalizovanej výške 13,48 eur, zmluvnými úrokmi v kapitalizovanej výške 4.707,60 eur, a náhradu trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že dňa 04.12.2017 žalobkyňa ako veriteľ uzatvorila so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.1766039839 (ďalej len ako „zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú obchodné podmienky žalobkyne pre spotrebiteľské úvery uložené v registri upomínacieho súdu OpP pod sp.zn. 1OpP/78/2017 (ďalej len „zmluvné dokumenty“). Na základe tejto zmluvy žalobkyňa poskytla žalovanému peňažné prostriedky vo výške 19.600 eur. Žalovaný sa v zmluve zaviazal vrátiť žalobkyňi istinu úveru a zaplatiť jej úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov (ďalej už len „úver“). Žalovaný neplatil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s platením úveru žalobkyňa podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornila žalovaného na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko žalovaný na upozornenie nereagoval, dňa 22.08.2019 žalobkyňa vyhlásila úver za predčasne splatný. Žalovaný po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, a ani na základe predžalobnej výzvy, dlžnú sumu úveru ani sčasti nezaplatil. Jednotlivé splátky splatné do predčasného zosplatenia úveru sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru...“, v časti „Zaplatené splátky“, vyhotovenej z bankového informačného systému žalobkyne podľa § 40 ods. 8 a 9 zákona č. 486/2001 Z.z. o bankách v platnom znení. Žalobkyňa sa žalobou domáha vrátenia istiny úveru vo výške 18.581,31 eur. Ďalej zmluvných úrokov, ktorých výška v bola v zmluve dojednaná na 7 % ročne, a to v kapitalizovanej výške 4.707,60

eur. V súvislosti s úročením nevrátenej istiny úveru aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zástupca žalobkyne poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, a to uznesenia sp.zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020 a sp.zn. 8Cdo 125/2018 zo dňa 18.06.2020. Uviedol, že žalovaný by pri riadnom plnení zaplatil úroky v súhrnnej výške 6.158,85 eur. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru...“ žalovaný na úroky zaplatil 1.451,25 eur. Žalobkyňa tak má nárok na úroky vo výške rozdielu medzi súhrnnou výškou úrokov, ktoré by žalovaný zaplatil pri riadnom plnení, a už zaplatenými úrokmi, čo predstavuje 4.707,60 eur. Žalobou si žalobkyňa s poukazom na § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. uplatnila ďalej nárok na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania vo výške 5% ročne, a to za dobu od momentu poskytnutia úveru do vyhlásenia jeho predčasnej splatnosti v kapitalizovanej výške 13,48 eur a od 23.08.2019 do zaplatenia vo výške 5% ročne zo sumy 18.581,31 eur do zaplatenia. Okrem tohto aj nárok na zaplatenie poplatkov v sume 36 eur.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil upomínaciu súdu listiny označené ako: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, č.1766039839, „Predpis splátok k zmluve o úvere č.1766039839“, „Aktuálny stav úveru ku dňu 30.04.2021“, „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 26.07.2019, „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 22.08.2019“, „Predžalobná výzva“ zo dňa 19.04.2021“ a poštové podacie hárky.

4. Dňa 31.05.2021 upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz sp.zn. 23Up/669/2021, ktorým žalovanému uložil povinnosti v súlade so žalobou žiadosťou. Upomínaciu súdu sa tento platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk. Žalovaný písomnosti na adrese označenej žalobkyňou v žalobe, G. XXX, XXX XX G., opakovane v odbernej lehote neprevzal. Preto upomínací súd vyzval žalobkyňu, aby navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Dňa 26.07.2021 žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní. Upomínací súd preto postupom podľa § 14 ods. 3 Zákona o upomínacom konaní dňom 28.07.2021 postúpil spis tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému na prejednanie a rozhodnutie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Okresný súd Kežmarok písomným podaním zo dňa 30.08.2021 vyzval zástupcu žalobkyne na doplnenie žaloby o skutočnosti rozhodné pre posúdenie splnenia povinnosti žalobkyne ako veriteľa preskúmať pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver a predložila súdu o tom doklady a výstupy z registrov. Na výzvu zástupca žalobkyne reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 28.09.2021, v ktorom uviedol, že žalobkyňa žalovaným deklarovaný pracovaný pomer a príjem overila z nezávislého externého zdroja (Sociálna poisťovňa), pričom akceptovala mesačný príjem žalovaného vo výške 560 eur. Žalovaným deklarovaný dôchodok na základe interne nastavených pravidiel banky neakceptovala. V rámci posudzovania bonity žalovaného žalobkyňa mala ďalej k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žalovaného zo spoločného úverového registra informácií. Žalovaný ako žiadateľ uviedol, že je ženatý a má jedno vyživované dieťa. Finančná analýza platná v tom čase tak bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 19.600 eur na 8 rokov s mesačnou splátkou 268,33 eur. V prílohe predložil odpovede Sociálnej poisťovne na verifikačné otázky zo dňa 24.11.2017 a výpis z registra klientskych informácií zo dňa 24.11.2017.

6. Uznesením zo dňa 04.10.2021 č.k. 10Csp 162/2021-59 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a jej prílohám, a v prípade, že nárok neuznáva, na uvedenie skutočností rozhodujúcich na svoju obranu, a to v lehote 15 dní. Uznesenie spolu so žalobou a prílohami bolo riadne doručené žalovanému dňa 13.10.2021. Žalovaný na výzvu nereagoval.

7. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 24.06.2022 v neprítomnosti oboch sporových strán, ktoré boli na toto pojednávanie riadne a včas predvolané. Zástupca žalobkyne, ktorému predvolanie bolo doručené dňa 04.05.2022, svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 15.06.2022 poukazom na hospodárnosť konania a vyslovil súhlas s konaním vo veci samej v jeho neprítomnosti. Žalovaný, ktorému predvolanie bolo riadne doručené dňa 13.05.2022, svoju neprítomnosť neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Súd na tomto pojednávaní po vykonaní dokazovania v celom rozsahu návrhov žalobkyne (žalovaný nenavrhoval vykonanie žiadneho dôkazu) vyhlásil rozsudok, ktorým žalobe vyhovel iba sčasti. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

8. Žalovaný nepoprel a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti o tvrdení žalobkyne, že dňa 04.12.2017 strany uzavreli zmluvu o úvere evidovanú žalobkyňou pod č. 1766039839, na základe ktorej sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovanému úver na vo výške 19.600 eur, a žalovaný sa zaviazal úver žalobkyňi vrátiť a zaplatiť žalobkyňi náklady s ním spojené tak, ako to vyplýva z listinných dôkazov predložených v konaní zástupcom žalobkyne. Podľa listiny „Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka“ išlo o účelový úver určený sčasti na refinancovanie záväzkov žalovaného voči žalobkyňi. Podľa čl. 2.3 tejto listiny úver mal slúžiť sčasti na splatenie záväzkov žalovaného voči žalobkyňi z úveru „Dobrá pôžička“, č. úverového účtu: XXXXXX XXXXXXXXXXXX/XXXX výške 7.499,11 eur, a z úveru „Dobrá pôžička“, č. úverového účtu: XXXXXX XXXXXXXXXXXX/XXXX výške 7.076,99 eur, teda na refinancovanie peňažných záväzkov žalovaného celkom vo výške 14.576.10 eur, a to čerpaním úveru na vyššie uvedené úverové účty. Zvyšnú časť úveru vo výške 5.023,90 eur sa žalobkyňa zaviazala previesť v prospech žalovaného na jeho osobný bankový účet. Listina obsahuje ďalej údaje o celkovej čiastke, ktorú má žalovaný zaplatiť 25.758,85 eur, ročnej úrokovej sadzbe 7 %, počte mesačných splátok 96, výške mesačnej splátky 268,33 eur, termín splatnosti prvej splátky dňa 25.01.2018, frekvencii ďalších splátok vždy do 25. dňa v kalendárnom mesiaci, termín splatnosti konečnej splatnosti dňa 25.12.2025, hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) 7,30 %, hodnotu priemernej RPMN 8,73 % a údaj, že ide o úver bez poistenia (ďalej už len zmluva o úvere“).

9. Žalovaný nepoprel a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti ani o tvrdení žalobkyne, že na základe tejto zmluvy o úvere žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 18.600 eur, a že so splácaním dohodnutých splátok úveru sa žalovaný dostal do omeškania. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 30.04.2021“ predloženej žalobkyňou žalovaný zaplatil riadne a včas len 1.-7. splátku (do 25. dňa v mesiaci), a to dňa 25.01.2018, 25.02.2018, 25.03.2018, 25.04.2018, 25.05.2018, 25.06.2018, 25.07.2018 (7 x 268,33 eur = 1.878,31 eur). Následne ešte dňa 25.02.2019 zaplatil 292,94 eur, dňa 25.03.2019 sumu 292,94 eur a dňa 25.04.2019 sumu 5,75 eur. Celkom tak žalovaný za uvedené obdobie podľa tejto listiny, ktorú žalovaný nijako nespochybnil, zaplatil čiastku 2.469,94 eur.

10. Listina označená ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 26.07.2019 predložená žalobkyňou spolu so žalobou obsahuje prejav vôle žalobkyne adresovaný žalovanému, obsahom ktorého je upozornenie, že ku dňu 26.07.2019 jej pohľadávka zo zmluvy o úvere vo výške 1.193,01 eur viac ako tri mesiace po lehote splatnosti, výzvu na jej uhradenie do 15 kalendárnych dní od jej doručenia a oznámenie, že ak k úhrade pohľadávky nedôjde, je oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Podľa jedného z troch predložených fotokópií poštových podacích hárkov dňa 29.07.2019 bola pod č. EPH169354411 podaná na poštu zásielka adresovaná žalovanému na adresu G. XXX, G. XXX XX.

11. Z listiny označenej ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 22.08.2019 a ďalšej fotokópie pripojených poštových hárkov vyplýva, že táto listina obsahuje prejav vôle žalobkyne oznámiť žalovanému, že nakoľko svojím konaním podstatným spôsobom porušil zmluvu o úvere, stáva sa úverová pohľadávka ňou založená ku dňu 22.08.2019 predčasne splatnou v celom rozsahu, výzvu žalovaného na zaplatenie 19.439,63 eur najneskôr do 10 kalendárnych dní od doručenia uvedenej výzvy. Podľa fotokópie poštového hárku dňa 23.08.2019 bola žalobkyňou ako odosielateľom na poštu na prepravu pod č. UC232630635Sk podaná zásielka adresovaná žalovanému na adresu G. XXX, G. XXX XX.

12. Podľa obsahu listiny označenej ako „Predžalobná výzva....“ zo dňa 19.04.2021 a ďalšej fotokópie poštového hárku táto listina obsahuje výzvu žalobkyne adresovanú žalovanému na zaplatenie 23.184,46 eur do 26.04.2021 s tým, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude vo veci podaná na súd žaloba. Podľa poštového hárku dňa 07.05.2021 bola žalobkyňou ako odosielateľom podaná na poštu na prepravu pod č. RF542630845SK zásielka adresovaná žalovanému na adresu G. XXX, G. XXX XX.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 04.12.2017 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody,

ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

20. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaný má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva zo samotného označenia zmluvy ako zmluvy o „spotrebiteľskom“ úvere, obchodných podmienok pre „spotrebiteľské„ úvery, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, z označenia žalovaného v zmluve o úvere údajmi fyzickej osoby - nepodnikateľa, ako aj z obsahu samotnej zmluvy o úvere (základné parametre „spotrebiteľského úveru“ a pod.). Súd poukazuje tiež na argumentáciu zástupcu žalobkyne v spore ustanoveniami spotrebiteľského práva (cit. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Niet pochyb, že žalobkyňa ako banka pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

21. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 04.12.2017 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanému na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

22. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá a druhá Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa.

23. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

24. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 7 ods. 16 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

26. Podľa § 7 ods. 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,

b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta)

c) výška splátky spotrebiteľského úveru a

d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

28. Podľa § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

29. Podľa § 7 ods. 23 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

30. Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

31. Podľa cit. ust. § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je teda pred uzavretím samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom vynaloženie tejto odbornej starostlivosti je veriteľ povinný aj hodnoverne

preukázať (cit. § 7 ods. 16 písm. b) zákona). V opačnom prípade má to pre veriteľa dôsledky vo forme sankcií uvedených v cit. § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, tzn. vo forme straty oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti aj bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru. Táto vnútroštátna úprava je dôsledkom transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008, ktorá v preambule uvádza: „(8) Je dôležité, aby tento trh poskytoval spotrebiteľom dostatočnú mieru ochrany a zabezpečil si tak ich dôveru. Voľný pohyb úverových ponúk by tak mohol prebiehať za optimálnych podmienok pre tých, ktorí úvery ponúkajú, ako aj pre tých, ktorí o ne žiadajú, s náležitým zohľadnením konkrétnej situácie v jednotlivých členských štátoch...(26) Členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií [5], veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.“ Podľa čl. 8 ods. 1 tejto smernice: „Členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať“. Podľa unijnej judikatúry súd v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je povinný vždy ex offo, tzn. bez ohľadu na prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany strán, zaoberať sa okolnosťami splnenia tejto povinnosti veriteľom (porovnaj napr. rozhodnutia Súdneho dvora (EÚ) C-679/18 a C-449/13).

32. Bolo preto povinnosťou súdu aj v danej veci zaoberať sa ex offo (bez ohľadu na prostriedky procesného útoku a obrany) skúmaním splnenia povinnosti žalobkyne ako veriteľa preskúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Bolo pritom na žalobkyňu, aby splnenie tejto povinnosti hodnoverne preukázala (§ 7 ods. 16 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch). Podľa citovanej právnej úpravy Zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 7 ods. 20), ako aj už vcelku ustálenej súdnej judikatúry, odborná starostlivosť predpokladala zistenie a) čistého príjmu žalovaného, b) nákladov na zabezpečenie jeho základných životných potrieb a potrieb osôb, voči ktorým mal vyživovaciu povinnosť, c) výšku splátky spotrebiteľského úveru a d) výšku peňažných záväzkov znižujúcich jeho príjem. Podľa judikatúry odborná starostlivosť predpokladá nie len riadne a úplné zistenie týchto údajov od spotrebiteľa, ale aj ich overenie. Vo vzťahu k príjmu spotrebiteľa je to overenie príjmu spotrebiteľa u jeho platiteľa, od ktorého príjem poberal. Aj keď Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10 zo dňa 14. novembra 2017 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ďalej len „Opatrenie NBS“) vstúpilo do účinnosti až 01.01.2018 (teda niekoľko dní po uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci), súdna judikatúra už v tom čase bola vcelku ustálená v tom (ako to neskôr výslovne stanovilo aj Opatrenie NBS), že čestné vyhlásenie spotrebiteľa o výške príjmu nie je preukázaním príjmu spotrebiteľa (neskôr § 5 ods. 3 Opatrenia NBS) a celková výška čistých príjmov spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch sa vypočítava ako aritmetický priemer čistých skutočných príjmov spotrebiteľa spravidla za obdobie bezprostredne predchádzajúcich troch kalendárnych mesiacov pred posúdením schopnosti splácať (neskôr § 2 ods. 4 Opatrenia NBS). Cit. ust. § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch ďalej predpokladalo riadne zistenie a preverenie osobných pomerov spotrebiteľa, bez ktorých veriteľ nemôže riadne posúdiť celkovú výšku nákladov spotrebiteľa na zabezpečenie jeho základných životných potrieb a základných životných potrieb osôb, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť. Podľa judikatúry, ktorá aj v tomto smere neskôr našla svoj odraz vo výslovnom znení Opatrenia NBS (§ 2 ods. 5), výdavky na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a ním vyživovaných osôb je veriteľ povinný určiť minimálne vo výške sumy životného minima určeného osobitným predpisom (zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom mimine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase

preverovania bonity spotrebiteľa, ďalej už len „Zákon o životnom minime“). Odborná starostlivosť veriteľa ďalej predpokladala tiež riadne zistenie a preverenie výšky peňažných záväzkov spotrebiteľa znižujúcich jeho príjem. Bez riadneho zistenia a overenia celkových čistých príjmov a celkových výdavkov (nákladov na zabezpečenie životných potrieb a peňažných záväzkov) spotrebiteľa a ich porovnaní, veriteľ logicky nemá možnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa spotrebiteľský úver splácať, a ani zistiť, či spotrebiteľ neprekračuje zákonom stanovený limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľský úver splácať (§ 7 ods. 19 a 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Porovnaj napr. rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33 Cdo 2178/2018 z 25.07.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10CoCsp 6/2022 zo dňa 31.03.2022, aktuálne rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp 50/2021 zo dňa 28.02.2022 a sp. zn. 22CoCsp 15/2022 zo dňa 31.05.2022).

33. Súd poukazuje tiež napr. na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove, napr. sp. zn. 17CoCsp 54/2021 - 202 zo dňa 26.04.2022, v ktorom tento súd vo vzťahu k odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity spotrebiteľa podľa zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom dokonca k 29.01.2014 uvádza: „...z pojmu „odborná starostlivosť“, je povinnosťou veriteľa vyplývajúcou z profesionality platnej pre postavenie dodávateľa ako subjektu obchodného práva, postupovať s vyššími nárokmi v rámci vedomostí, znalostí a informácií o predmete svojho podnikania, pričom musí zisťovať schopnosti spotrebiteľa splácať úver s takou starostlivosťou, ktorá nevyklučuje požadovať pri spotrebiteľovi preukázať aj doklady k tvrdeniam, ktoré sa na prvý pohľad javia ako nesporné. Veriteľ by mal pri odbornej starostlivosti sám aktívne zisťovať a preverovať bonitu spotrebiteľa, nie sa uspokojiť len s listinami, ktoré predloží spotrebiteľ, navyše už predtým zaťažený úverom. V danom prípade žalobca opomenul náležitým spôsobom zistiť príjem žalovanej od zamestnávateľa, uspokojil sa len konštatovaním, že je zamestnaná a na účet jej prichádza pravidelný mesačný príjem bez toho, aby skúmal, aké má ďalšie výdavky z tohto príjmu, okrem úveru, ktorý doposiaľ spláca. Odborná starostlivosť pri poskytovaní úverov je starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorý bude daný individuálnymi okolnosťami. Nie je odbornou starostlivosťou vtedy, ak je povrchná, a to nie len vo vzťahu k spotrebiteľovi ale aj k vlastným zdrojom.“

34. Taktiež podľa aktuálneho rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22CoCsp 50/2021 zo dňa 28.02.2022, ktorý sa zaoberá skúmaním bonity spotrebiteľa podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom k 22.10.2016: „14...Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa povinnosti konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.“

35. V danej veci účelom úveru bolo sčasti splatenie peňažných záväzkov žalovaného zo zmlúv o úveroch uzavretých so žalobkyňou (vo výške 7.499,11 eur a 7.076,99 eur), sčasti sa jednalo o bezúčelový úver (vo výške 5.023,90). Okrem refinancovania doterajších úverových záväzkov žalovaného sa teda jednalo aj o navýšenie celkových peňažných záväzkov žalovaného zo zmlúv o úveroch. Preto súd vychádzajúc z cit. ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého veriteľ má povinnosť skúmať úverovú bonitu spotrebiteľa aj pred zmenou zmluvy o spotrebiteľskom úvere spočívajúcou v navýšení úveru, zastáva názor, že v danej veci bolo povinnosťou žalobkyne bonitu žalovaného preskúmať s náležitou odbornou starostlivosťou. Zástupca žalobkyne tvrdil, že žalobkyňa pri skúmaní bonity žalovaného vychádzala so žalovaným deklarovaného pracovného pomeru a príjmu, ktoré overila z nezávislého externého zdroja (Sociálnej poisťovne), pričom akceptovala mesačný príjem žalovaného vo výške 560

eur. Žalovaným deklarováný dôchodok na základe interne nastavených pravidiel banky neakceptovala. Žalovaný ako žiadateľ uviedol, že je ženatý a má jedno vyživované dieťa. Ďalej žalobkyňa mala k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žalovaného zo spoločného úverového registra informácií. V prílohe predložil odpovede Sociálnej poisťovne na verifikačné otázky a výpis z registra klientskych informácií zo dňa 24.11.2017.

36. Žalobkyňa aj napriek výzve súdu ničím nepreukázala tvrdenie, že žalovaný by bol niekde deklaroval výšku svojho čistého mesačného príjmu, a ak áno, akú výšku deklaroval, a tiež okolnosti svojho pracovného pomeru. Žalobkyňa nepredložila súdu žiadosť žalovaného o úver, prípadne iné listiny, ktoré by takého vyhlásenie žalovaného obsahovali. Žalobkyňa predložila súdu len výsledok dopytu z externého zdroja (Sociálnej poisťovne), podľa ktorého žalovaný bol zamestnaný u zamestnávateľa IČO: 46998951 viac ako 99 dní, menej ako od 11/2016, a jeho priemerný vymeriavací základ za posledné 3 mesiace bol aspoň 616 eur. Zástupca žalobkyne uviedol, že na základe týchto informácií žalobkyňa čistý priemerný mesačný príjem žalovaného pre účely skúmania jeho bonity ustálila na 560 eur. Súdu však nebola predložená žiadna analýza, ako žalobkyňa k takémuto ustáleniu skutočného čistého priemerného mesačného príjmu žalovaného dospela. Žalobkyňa nepreukázala, že by príjem vo výške 560 eur, z ktorého vychádzala, bol výsledkom zistenia aritmetického priemeru čistých skutočných príjmov žalovaného za obdobie bezprostredne predchádzajúcich aspoň troch kalendárnych mesiacov pred posúdením schopnosti splácať (§ 2 ods. 4 Opatrenia NBS). Žalobkyňa tiež ničím nepreukázala tvrdenie, že by žalovaný bol niekde deklaroval svoje celkové rodinné a sociálne pomery, a tiež náklady na zabezpečovanie svojich základných životných potrieb a potrieb osôb, ku ktorým mal vyživovaciu povinnosť, a tiež že by tieto pomery a náklady bola overila a podrobila analýze. Bolo povinnosťou žalobkyne deklarovať tieto údaje od žalovaného vyžadovať a tieto informácie overiť a podrobiť analýze. Bez riadneho zistenia celkových rodinných pomerov a nákladov na zabezpečenie životných potrieb spotrebiteľa a vyživovaných osôb veriteľ nemôže riadne zistiť výšku celkovú výšku výdavkov spotrebiteľa. Žalobkyňa tiež neuviedla a nepreukázala, že by pre účely preverenia bonity žalovaného bola tieto náklady zohľadnila aspoň v minimálnej výške zodpovedajúcej sume životného minima podľa Zákona o životnom minime. Na základe vyššie uvedených skutočností súd preto vo veci prijal záver, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci nepostupovala s náležitou odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného spotrebiteľský úver splácať. Súd tu zdôrazňuje, že pre účely posúdenia splnenia povinnosti veriteľom podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nie je relevantné, aká bola reálna rodinná, finančná a majetková situácia žalovaného v čase uzatvárania zmluvy, ale predovšetkým akým spôsobom žalobkyňa ako veriteľ v danej veci pristúpila k zisťovaniu a hodnoteniu úverovej bonity žiadateľa o spotrebiteľský úver.

37. Porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22CoCsp 50/2021 zo dňa 28.02.2022, podľa ktorého: „...16. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako právny nástupca veriteľa v danej veci hrubo porušil svoju povinnosť pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ... Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného pred uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere. Žalobca v odvolaní neuviedol relevantné skutočnosti, ktoré by vyvrátili záver súdu prvej inštancie, že žalobcom predložený dopyt do úverového registra sa týka len úverovej zaťaženia žalovaného vo vzťahu k právnomu predchodcovi žalobcu, N. N. a.s.. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. 17. Pri overovaní bonity žalovaného nemal právny predchodca žalobcu k dispozícii údaje o príjmoch a výdavkoch žalovaného, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta (žalovaného). Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nebanalnosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Za

daného stavu aj odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru je správny!.

38. Žalobkyňa, na ktorej bolo dôkazné bremeno, tak hodnoverne nepreukázala, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere vôbec spĺňal maximálny zákonný limit ukazovateľa schopnosti splácať úver stanovený v cit. ust. § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Hodnoverne nepreukázala, že súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a) tohto zákona. Nepreukázala, že po konsolidácii dvoch úverov predmetným spotrebiteľským úverom peňažné záväzky žalovaného spolu so splátkou predmetného úveru, ktorá po konsolidácii mala predstavovať 268,33 eur mesačne, spolu s nákladmi žalovaného na zabezpečenie životných potrieb a základných životných potrieb osôb, voči ktorým mal žalovaný vyživovaciu povinnosť, v skutočnosti neprevyšovali jeho čistý mesačný príjem, z ktorého vychádzala, a to 560 eur mesačne. Pri čistom mesačnom príjme žalovaného 560 eur, peňažných záväzkoch žalovaného vychádzajúc zo splátky predmetného úveru vo výške 272,83 eur mesačne a splátky jedného nerefincovaného úveru, ktorý žalovaný podľa výpisu z úverového registra ešte mal, len vo výške 4,50 eur (3 % zo sumy 150 eur) a nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb len vo výške zodpovedajúcej sumám životného minima stanoveného Zákonom o životnom minime na žalovaného 199,48 eur mesačne a na jedno nezaopatrené neploleté dieťa vo výške dieťa 91,06 eur mesačne (spolu 290,54 eur), celkové mesačné výdavky žalovaného predstavovali 563,37 eur mesačne. Žalobkyňa pritom nepreukázala, že by rodinné pomery žalovaného bola akokoľvek overila (napr. existenciu ďalšej vyživovacej povinnosti k manželke a pod). Tu však súd tiež dáva do pozornosti ust. § 2 ods. 5 Opatrenia NBS účinné od 01.01.2018, ktoré už výslovne stanovilo, že celkovou výškou nákladov spotrebiteľa sa nerozumie skutočná výška nákladov na zabezpečenie životných potrieb spotrebiteľa, ale výška nákladov na zabezpečenie životných potrieb spotrebiteľ zvýšená o 15 - 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa. V danom prípade podľa zistení súdu podiel výdavkov na peňažné záväzky 272,83 eur a celkovej výšky príjmov žalovaného vo výške 560 eur zníženej o celkovú výšku nákladov na zabezpečenie životných potrieb, teda 560 eur - 290,54 eur (199,48 eur + 91,06 eur) + 15- 20 % z 269,46 eur, čo je 40,41 eur až 53,89 eur), prekračuje hodnotu 1.

39. Porušenie povinnosti žalobkyne ako veriteľa stanovených vyššie cit. právnou úpravou Zákona o spotrebiteľských úveroch skúmať bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou má podľa cit. ust. § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch za následok sankciu v podobe straty oprávnenia veriteľa požadovať na spotrebiteľovi jednorazové splatenie celého spotrebiteľského úveru. Súd zastáva názor, že porušenie tejto povinnosti žalobkyňou ako veriteľom má v danej veci podľa cit. ust. § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch za následok aj ďalšiu sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru poskytnutého žalovanému, a to z dôvodu, že sa jednalo o hrubé porušenie tejto povinnosti veriteľa. Podľa cit. ust. § 11 ods. 2 posledná veta Zákona o spotrebiteľských úveroch za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa totiž považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42, teda aj ust. § 7 ods. 21, ktorý stanovuje maximálny povinný limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa úver splácať.

40. Vzhľadom na záver o bezpoplatkovosti a bezúročnosti spotrebiteľského úveru a strate oprávnenia žalobkyne ako veriteľa vyžadovať od žalovaného jednorazové zaplatenie celého úveru súd žalobkyni priznal nárok iba na zaplatenie omeškaných splátok istiny úveru. V čase rozhodovania súdu (24.06.2022) bolo splatných celkom 53 mesačných splátok, čo pri výške splátky len istiny 204,16 eur (19.600 eur : 96 splátok = 204,16 eur) predstavuje splatnú istinu úveru 10.820,48 eur (53 x 204,16 eur). Žalovaný podľa prehľadu úhrad a splátok žalobkyni zaplatil 2.469,94 eur. Žalovaný tak ku dňu rozhodovania súdu dlží žalobkyni splatné splátky istiny úveru v celkovej výške 8.350,54 eur (10.820,48 eur - 2.469,94 eur). Preto súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 8.350,54 eur a žalobu v prevyšujúcej časti istiny a zmluvných úrokov ako nedôvodnú zamietol.

41. Vzhľadom na uvedený záver o sankciách veriteľa za nespĺnenie povinnosti pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere skúmať s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaného v danej veci súd nepovažoval za hospodárne zaoberať sa ďalej bližšie odôvodnením výsledku preskúmania zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci z hľadiska právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa. Súd len v krátkosti dodáva, že zmluvu preskúmal a zistil, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

42. Vo vzťahu k predčasnému zosplatneniu celého úveru súd len dodáva, že aj bez ohľadu na sankciu veriteľa podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobkyňa nepreukázala splnenie všetkých kumulatívnych podmienok pre uplatnenie práva veriteľa na zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa predovšetkým nepreukázala, že by listiny predložené súdu obsahujúce prejavy vôle žalobkyne uplatniť právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz sa boli skutočne dostali do dispozičnej sféry žalovaného. Aj keď žalovaný tvrdenie žalobkyne o doručovaní týchto listín prostredníctvom pošty nespochybnil, to neznamená, že žalobkyňa, na ktorej bolo v konaní dôkazné bremeno o doručení listín do dispozičnej sféry žalovaného (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), toto bremeno uniesla. Tu súd v nadväznosti na súdu známu argumentáciu v obdobných sporoch, že listina o zosplatnení úveru má len deklaratórny charakter, poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 36/2000 zo dňa 15.12.2000, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 4/2021, podľa ktorého: „11.3....Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie... Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhyba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať“. Súd preto vychádzajúc z tejto judikatury mal za to, že bolo na žalobkyňu, aby preukázala, že upozornenie zo dňa 26.07.2019 a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2019 sa skutočne dostalo do dispozičnej sféry žalovaného (porovnaj tiež napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12CoCsp 26/2021 zo dňa 10.03.2022, sp.zn. 8CoCsp 16/2021 zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, a ďalšie), čo predložené poštové hárky, z ktorých nie je ani zrejmé, či sa týkajú predložených listín, bez ďalšieho nepreukazujú. Keďže žalobkyňa tieto skutočnosti ničím nepreukázala, súd aj z tohoto dôvodu predčasnému zosplatneniu úveru v danej veci nemohol priznať právne účinky.

43. Súd s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, žalobkyňu priznal aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške 5% ročne zo sumy priznanej istiny 8.350,34 eur, a to od 14.10.2021, tzn. odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému. Žalobkyňa si žalobou neuplatnila nárok na úroky z omeškania s jednotlivými splátkami, ale z celého úveru, ktorý však nebol predčasne zosplatnený. Preto súd v prevyšujúcej časti žalobu aj ohľadne úrokov z omeškania zamietol.

44. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

46. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Strany boli v konaní úspešné pomerne. Pomer úspechu žalobkyne a žalovanej predstavuje 45 % : 55 % (8.350,54 eur : 18.617,31 eur) . Po odpočítaní neúspechu žalovaného tak žalovanému prislúcha voči žalovanej nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 10 % trov. Nakoľko žalovaný si žiadny nárok na náhradu trov konania neuplatnil a žiadne trovy mu zo spisu nevyplývajú, súd žalovanému žiadnu náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. - III. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).